

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petítor egyszeri hirdetés 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pá-utca 59. szám, Kécsk Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

O. M. K. E.

Ez a négy betű annak a nagyarányú tömörülésnek jelzésére szolgál, a mely Magyarországon a múlt esztendőben indult meg s *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés* címen gazdag program alapján álló szervezetben készül egygyéforrasztani hazánk száz-húszezer kereskedőjét. Gazdasági és társadalmi érdekeket egyaránt felkaroló szövetsége akar ez lenni a magyar kereskedő-világnak. Nyugat-európában már ismerik. Németországban a kereskedők országos egyesülete — bár csak pár év előtt alakult — máris kétszázézer tagot számlál.

Ez év elején már több vidéki kereskedelmi gócponton bontotta ki zászlaját az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés. Legközelebb Kassán lépnek sorompóba az egylet végrehajtó-bizottságának vezérferfiái, élükön Sándor Pál országgy. képviselővel s — mint örömmel értesülünk — ugyanaznap, vagyis május hó 15-ikén délután Eperjesre jönnek, hogy az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés eperjesi fiókját megalapítsák.

Kereskedőink nagy örömmel s lelkesedéssel készülnek fogadtatásukra. Nagy részük máris írásban kijelentette az egyesüléshez való csatlakozását.

Meleg érdeklődéssel tekintünk a mozgalom elé mi is, teljes bizalommal ama tizenkét pont tartalma iránt, a melyek az alakuló egyesülés irányelveit megjelölik. E pontok védelmet és támogatást ígérnek ama sérelmek ellen, a melyek a közvetítő kereskedelmet következetesen sújtják; fokozni ígérnek a kereskedő önérzetét,

fejleszteni a kereskedelem színvonalát és emelni a kereskedői foglalkozás tekintélyét. Éppen ez utóbbival kapcsolatban eloszlatni igyekeznek azokat a ferde társadalmi előítéleteket, melyek a kereskedői pályát ma sem tekintik egyenrangúnak a többi produktív foglalkozásokkal. E pontok védelmet és támogatást nyújtanak a kereskedelem bármely ágazatának képviselője számára. Oda fog hatni az egyesülés, hogy a kereskedelmi érdekek úgy az állami, mint az önkormányzati életben megérdemelt képviseletet nyerjenek.

Éber figyelemmel fog örködni kereskedőinknek ez a hatalmas országos szervezete azon, hogy a kereskedői tisztesség és becsület minden kétely fölé helyeztessenek; a tisztességtelen üzemek üldözésével maga fogja elszigetelni azokat az elemeket, a melyek az egész kereskedő-osztály megtámadására okot szolgáltatnak.

Ha hozzáveszszük mindezekhez azokat a programpontokat, a melyek a hazai kereskedelem megmagyarosítását, a kereskedelemre vonatkozó törvények szigorú végrehajtását, a szükséges törvényhozási műveletek inaurálását s végül a közgazdasági összes tényezők harmonikus együttműködésére való törekvést tűzték ki feladatul, akkor az O. M. K. E. Eperjesen is kibontandó zászlaját méltónak találhatja minden önértetes, a jövőbe látó kereskedő arra, hogy melléje álljon s áldozatot is hozzon az egyesülestől várható s a jövőben bizonyára búsán megtérülő nagy erkölcsi és anyagi haszonért.

Azt mondják némelyek, hogy azért jött létre az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, hogy az agrár érdekeket megtámadja.

Találó ellenvetés erre, a mit a kereskedők mostani mozgalmának egyik vezéralakja mond, mely szerint nem ismer az egész Magyarországon egyetlen egy kereskedőt, a ki olyan bárgyú volna s azt mondaná, hogy a mezőgazdaság hazánkban akadályokra találjon és ne prosperáljon. Hiszen a kereskedők érdeke az, hogy minél nagyobb és minél jobb termés legyen az országban, hogy a nagyipar mellett nagytermelés is legyen, mert a kereskedő csak ott szerezhethet, a hol közvetíteni valója van. Ha van — úgymond — az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülésnek tendenciája, akkor legfeljebb az agrár törekvések *tütlezése* ellen van.

Egészen természetesnek találjuk, hogy akkor, a mikor az ország többi gazdasági ágaiban érdekeltek anyagi érdekeik megóvása céljából a közös védelemre már régebben s kivétel nélkül szervezkedtek: a kereskedők is megmozduljanak s e mellett egyesült erővel törekedjenek arra, hogy a magyar kereskedő-osztály is foglalja el a közbecsülésben azt a helyet, a mely hivatásánál és gazdasági jelentőségénél tényleg megilleti.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülésnek közhasznú s hazafias törekvéseire tehát — a midőn sok szerencsét kívánunk — melegen óhajtjuk, hogy működését itt Eperjesen is teljes siker koronázza.

SZINHÁZ.

Még egy hét s színházunk ajtajai őszig bezárulnak. Alig emlékezünk az utóbbi években, olyan színi szezonra, a mely az erkölcsi sikerben annyira gazdag lett volna, mint a mostani. Szinte sajnáljuk, hogy vége szakadt. Sok kiváló tagot számláló, szorgalmas és minden tekintet-

AZ «EPERJESI LAPOK» TARCZAJA.

A művészi utánzás főbb sajátosságairól.*

Írta: dr. Janicssek József.

A művészi utánzás: görögül mimézis (mely szó sokkal találozban fejezi ki a műalkotásnak mivoltát, mint a modern nyelvek bármely megfelelő szava) kifejezte az utánzó alkotást, az ihletes teremtést, a szabad költést, a művészi képzést, a remeknek előállítását, sőt a színészi mimelést is. Vonatkozott tehát a költészetre és minden más művészetre, sőt még a táncra is. Aristoteles — ki «Költészet» című művében kiváltképpen a költészettel, mint művészettel foglalkozik, de igen sokszor párhuzamba állítja egyéb művészetekkel is — az utánzásról, mint a művészetnek alapjáról ezeket mondja: «Az utánzás az embernek kora ifjúságától sajátja, sőt abban különbözik más állattól, hogy leginkább utánoz. Ebben a legügyesebb. Legelső tanulása nem egyéb az utánzásnál. Természetes tulajdonsága az is, hogy ezen utánzásban örömet lel. Ezen öröm magyarázza, hogy sokszor szívesen látunk képekben olyan dolgokat, melyek a valóságban visszatartók, pl. a rút állatokat, a halottat, a majmot, Thersitét. De nem azért látjuk szívesen, mintha ezek szépek volnának, hanem azért, mivel a természethez hasonlók. Azonkívül azért is örülünk rajtok, mivel felismerjük a képet, hogy ez vagy azon kép ezt vagy azt az egyént utánozza, a kit már jól ismerünk. Ha pedig nem ismerjük volna az illető egyént, akkor a művésznak eljárás-*

* Ismeretterjesztő cikk. A Széchenyi-kör képiállítása alkalmából. Készült több kiválóbb forrásmunka alapján.

sát, a kép színét, vagy a művésznak szorgalmát ítéljük meg. A képeken látható, a költészetben nyilatkozó művészi utánzás tehát az embernek természeti tulajdonságából ered. Így lesznek a művészetnek használatosabb fogalmi magyarázatai lényegileg filozófiai természetűek és csak kis mértékben használhatók fel a műemlékek művészettörténeti tárgyalására. Azok egyetemes igazságokból, vagy feltevésekből vannak levezetve és ehhez mérten a szépnak fogalmával legszorosabban össze vannak kötve, sőt arra vannak alapítva. Mindamellet, habár a művészetnek legfőbb célja a lehetőleg tökéletes szépségnek elérése, mégis a szépség nem szükségképpen tartozik a műtermék lényegéhez. És éppen ama fogalmi magyarázatok éppen ezen tisztá, egyetemes érvényű szépségre törekvésnek. Itt mégis nem a művészetnek egy fogalmáról van szó, melynek csak theoretikus értéke van, a mely alig vonatkozik a legmagasabb és legértettebb műtermékekre, hanem egy fogalomról, a mely az összes emlékművekre illik, a miket a művészettörténet tárgyainak kell tartani. Egy ilyen fogalmi magyarázatnak látszik lenni pl. ez: a művészet az embernek tevékenysége az ő fantáziájának képzetait érkei jelenségben ábrázolni. Ebből a szépség ki van hagyva, mert — mint említettük — a szépség nem lényeges aiktatrésze a műterméknek. A klasszikus korból nem egy bizonyosságunk van reá, hogy egy képzőművészeti műtermékben nem a szépség ragadta meg a nézőnek figyelmét, hanem elsősorban a természetes hasonlóság.

Plató egy epigrammájában Praxitese Aphrodité-jét magasztalva, azt írja, hogy az istennő, midőn szobrának megtekintésére a tenger hullámain át Paphosból

Knidosba jött, csodálkozva állott meg egy dombon és onnan vizsgálta azt, mire felkiáltott: „Ugyan hol láthatott engem Praxitese?”

Simonides ugyancsak Praxitese Erosáról írja, hogy az istennek szobrát oly gondosan és híven formálta; a mint a lelkében képzelt ősképp megnyilatkozott, és midőn Eros a szobrot meglátta, elragadva szólott: „Ezentúl nem ébresztem biztos nyilaimmal a szerelmet, hanem szemem hatalmával.”

A Niobe-szoborról egy névtelen író epigrammája szerint maga Niobe ezeket mondta: „Ah, az istenek megfosztottak életemtől és kővé változtattak, ámde a szobrász életet varázsolt a kőbe!”

A kosi Aphrodite Anadyomenet, melyet Apelles festett, a tarenti Leonidás ekként írja le: „Mily kecses kép! Nézd, az isteni Kypris e pillanatban száll ki a tenger méhéből, még gyöngyös hab áztatja természetét. Ezt Apelles nem festette, ő szemével látta az istennőt. Ez nem kép, hanem az élő istenasszony maga. E festő az élő alkotója. Íme nézd: gyöngye újjával kinyomja a nedves fürtöket, szende vágy lángol szép szemében és hajadon melle szeliden hullámzik. Athéne és Hera irigylen nézik ezt az égben és bosszúsán szólnak Zeushoz: „Óh Zeus vele szemben elvesztettük a versenyt!”

Myron szobrász rendkívül híven alkotott tehénnek hírt a következő epigrammák tartották fenn:

Ismeretlenül:

Én a myroni tehénke vagyok s e talpra feküdtem;
Fogd tehénész a botot s hajts ki a csorda közé!

Anakreontól:

Pásztor, odább a gulyát, nehogy ezt a myroni tehénkét
Elhajtsd mint elevent a teheneiddel együtt!

ben hivatása magaslátán álló szintársulatunk távozását sajnálattal látjuk. Kár is, hogy éppen akkor fejezi be itteni működését, a mikor a méltánylás és megérdemelt támogatás nyomait fedezzük fel közönségünk körében. Mert valóban érdemtelennül érte Krémer Sándort és társulatát az a közöny, a mely évek óta nem volt olyan nagymérvű, mint éppen most, a mikor a legkevesebbet ok volt reá. A mit a társulat számos kiváló kvalitású tagjáról eddig is elmondottunk, mindazt igazolta a legutóbbi hét is.

Szombaton (április 30-ikán) a «Hajdúk hadnagya» nagy operette bemutatója volt. Igaz, hogy zenéjének s szövegének nagy híre túlzottan bizonyult, mindamelllett élvezetes estében volt részünk. Szép sikere volt Kornai Margitnak, a ki csinos kosztümjével is emelte szerepének (Gaston kadét) hatását, nemkülönben Bay Lászlónak, (Boronay hadnagya), Szentes Jánosnak (Hájas őrmester) s Tiszta Miksának (Szép Iczig).

Hétfőn ötödször ismételték a szezon kasszadarabját, az «Aranyvirág»-ot.

Keddén Verő György népszínművét, a «Menyecskék»-et láttuk. Tulajdonképen mind a három felvonás egy-egy önálló népszínmű: A bíróné, Mária elmné s a Mennysorság. A magyar menyecskét mindegyik eredeti jellemzésben örökíti meg. A legeredetibb s legmulattatóbb alapeszméje van az utolsónak. Valóban kiváló tehetség kellett ahhoz, hogy ennyire új színekben lássuk a tősgyökeres magyar népeletet. A szereplők is mind igen eleven alakítást adtak. Az összjáték zökkenés nélküli, összévágó volt. Peterdi Sándor mind a három felvonásban excellált; nagy tehetség a társulatnak ez a rokon-szenves művésze. Szilágyi Berta méltó partnere neki. A második felvonásban különös dicséretreméltó alakítást adott Komáromy Margit, Mária alakját, a melynek színpadra viteléhez pedig ugyancsak szó fér, nagy hatást kelteve, megindítóan személyesítette. Benne ismét egy új, igen értékes tagját ismertük meg szintársulatunknak. Ugyancsak ebben a felvonásban kitűnt Ernyei, a plébános szerepének közvetlen kreálásával. Nagy sikere volt Kendi Boriskának, a társulat szeretetreméltó, igen diszkrét ízlésű tagjának s Kornai Margitnak a harmadik felvonásban. Szőke Sándor is egészen jó népszínműalak volt, bár az ő szép tehetségének bemutatására alkalmasabb a szalon. Egészben véve igen jól mulatott a «menyecskék»-en a kicsiny, de hálás publikum.

Szerdán a «Hajdúk hadnagya»-t ismételték.

Csütörtökön igen bájos életképet láttunk. «A tücsök» került színre; Garai Ius a társulatnak mindig kedvesen csacsogó, kedves pubija választotta jutalomjátékul. Egész egyéniségéhez, hangjának sajátos kedvességéhez igen illett a Fanchon szerepe. Szép virágcsokorban is kifejezésre jutott az eperjesi közönségnek iránta való elismerése s rokonszenve. Szőke Sándor, Papir, Peterdi ez alkalommal is teljes elismerést arattak. Különösen sikerült s magas színvonalon álló jellemalkítást mutatott be Fadette anyó szerepében a társulatnak jeles drámai ereje: Szilágyi Berta.

Pénteken — igen helyesen — megismételték a «Kis lord»-ot.

Szombatra ujdonság van hirdetve, a «Makranczos hölgyek».

Főv. heti műsor: Vasárnap d. u. ifjúsági előadásul: «Lear király», színmű; *este, Szentcs. János* jutalmául és búcsúféltéttel: «Makranczos hölgyek», operette. — *Hétfőn*, félhétárakkal: «Bajusz», énekes-vígjáték. — *Keddén: «Annuska»,* vígjáték-ujdonság. — *Szerdán: «Makranczos hölgyek».* — *Csütörtökön, Kornai Margit* jutalomjátékul: «Doktorkisasszonyok». — *Pénteken*, új bétanulással, félhétárakkal: «Drótostót», operette. — *Szombaton*, nagy ujdonság: «Takarodó», színmű.

HIREK.

Jókai meghalt. A mire a legutóbbi időben az egész magyar nemzet aggódó, remegő szívvel gondolt, bekövetkezett: a nagy Jókai nincs többé; csodás képzeletére, bámulatos alkotó-tehetségére, utolérhetetlen meseszöví képességére ráborult a halál sötétsége. Beszédes ajaka elnémult örökre; tolla, mely oly ragyogó képeket, jeleneteket, oly édes történeteket tudott festeni, kihullott kezéből. A fájó, lesújtó hír gyászba borította az egész országot: meghalt Jókai Mór, a ki ifjúságunk szépítője, férfikorunk megvédője, öregségünk vigasztalója volt; a ki az elnyomatás sötét napjaiban biztatója, lelkesítője volt kétségbeesett nemzetének, a kinek szava abban a szomorú korban, abban a kínos csendben úgy hallatszott, mint valami messziről hallatszó biztató, éltető égi szózat; regényei úgy világítottak bele a magyar nemzet nagy éjszakájába, mint a sötétség elmúlását hirdető ragyogó, derült, mosolygó hajnali fény. Jókai, az aranyember meghalt! Ó, a ki ragyogó fantáziájával, derült humorával, csodás meseszövívéssel meghódította nemcsak nemzetét, hanem az egész külföldet is! Nemzetünk dicsősége, irodalmunk fénylő csillaga lehullott egünkről! Bús ravatalát vérző szívvel állja körül az egész magyar nemzet, köztük városunk közönsége, a melynek díszpolgára volt, s a Széchenyi-kör is, a melynek tiszteleti-tagja volt a megboldogult már 1878 óta. A város tanácsa, mihelyt a lesújtó hír tudomására jutott, táviratilag kérte Keczer Miklós orsz. képviselőt, hogy a nagy halott ravatalára «Eperjes sz. kir. város közönsége — érdemdús díszpolgárának» felirással koszorút helyezzen. Sirja felett ott fog virrasztani egy egész nemzet szerető, örök kegyele!

kik nem képzőművészeti dolgokkal, hanem elvont eszmékkel foglalkoztak? Annak oka elsősorban az lehetett, hogy az illető alkotások magukban véve is kivitelükkel, formájuk tetszetőséggel az alkotó-erő szellemes nyilvánulásáról tettek tanúságot. Mert hiszen természetes, hogy bármely alkotáshoz szükséges a megfigyelőképesség, a mely az illető tárgyakat, melyeket a művész képzőművészeti ábrázolni akar, behatóan szemügyre vegye. Szükséges az értelem is, mely azon tárgyak alkotóerezeit megértse, ámde szükséges oly fokú tehetség is, mely azon egyes alkotások felett uralkodni is tud. Íme a szellemi tevékenységnek hány része kívánatik meg valamely képzőművészeti alkotás létesítéséhez. Ezen szellemi tevékenység következtében az illető tárgy, a melyet a művész a természet alapján utánó, már nem lehet éppen ezért pusztán másolat, hanem ennél igenis több. Ezen többség példálul abban nyilatkozik, hogy a művész ezen alkotásában összeszedi az egyes alkotórészeket, a melyek eddig külön voltak, bár egymáshoz tartoztak és azokat a külön alkotórészeket összegyűjti s ekképen tökéletesíti, vagyis a gyarló sajátosságok mellőzésevel s a kiválóbb tulajdonságok csoportosításával, művét a természeti példány fölé emeli. Innen van, hogy ily művészeti alkotásban már termékeny szellem nyilatkozik meg, mely magával ragadja az érdekelő szemlélőt. Kétségtelen, hogy minél nagyobb valamely képzőművész alkotásának szellemi tartalma, annál több embernek lelkéhez, gondolkodásához tud szólni, annál többféle gondolatot tud a nézőkben kiváltani és többféle élvezetet nyújtani. Myron említett tehene íme számos költőnek képzeletét tudta megragadni. Ám

* **Dr. Berzeviczy Albert** kitüntetésé. Az Orsz. Magyar Iskolaegylet igazgatósági ülésén az 1896-ban gr. Andrássy Gyula emlékére alapított érmet a kultúra terjesztése terén kifejtett áldásos működéséért dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek ítelték oda.

* **A király elismerése.** Ő Felsége a király — a magyar pénzügyminiszter előterjesztésére — *Horváth Elemér* miniszteri tanácsost, az Osztrák-Magyar Bank helyettes-alkormányzói állásától saját kérelmére felmentette és megengedte, hogy neki az ezen minőségben teljesített működéséért elismerése tudtul adassék.

* **Kinevezés.** Ő Felsége a király — a magyar igazságügyminiszter előterjesztésére — *Herkely Kálmán* győri törvényszéki jegyzőt a muraszombati járásbíró-sághoz albróvá nevezte ki.

* **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter *Lucsky Ferenc* bártfai kir. járásbíró-sági telekkönyvi átalakító díjnokot a nagykaposi kir. járásbíró-sághoz irnokká nevezte ki. — Vármegyénk főispánja *Czinkóczy János* girálta ág. h. ev. lelkészt az ottani állami elemi iskolai gondnoksághoz rendes-taggá nevezte ki.

* **Áthelyezés.** Ő Felsége a király jóváhagyólag tudomásul vette, hogy *Kovács Gusztáv* kir. tanácsos, máramaroszigeti kir. pénzügyigazgató — saját kérelmére — a székesfővárosi kir. adófelügyelőséghez első helyettes-adófelügyelői minőségben áthelyeztetett.

* **Áthelyezések.** Urbán Ilona bártfamihályói állami elemi iskolai tanítónő hasonló minőségben a zólyomi állami elemi iskolához helyeztetett át és az ekként megüresedett *bártfamihályói* tanítói állással egybekötött tanítási teendőket ellátásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter egyelőre állandó helyettesül *Fodoróssy Jenő* ideiglenesen nyugdíjazott bártfai állami elemi iskolai tanítót bizta meg. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Sztrókey Lajos* keczkerkosztoláni állami elemi iskolai tanítót a *fransfeldi* állami elemi iskolához jelen minőségben áthelyezte.

* **Templomszentelés.** Dr. Vályi János v. b. t. t., eperjes-egyházmegeyi gör. kath. püspök az *Antol György* áldozatkésztségéből épült *kisszebeni templom* május 30-ikán, a gör. kath. pünkösöd második napján fogja nagy eperjesi kísérettel és segédlettel fölszentelni. Fogadására a kisszebeniek lelkesen készülnek, s a templom-avató ünnepély igen fényesnek ígérkezik.

* **Hymen.** *Isépy Annuskát* eljegyezte *Teltsch Kornél* koll. főgimn. tanár Eperjesen.

* **Hymen.** *Gulovics Tivadár*, főgimnáziumi tanár, jegyet váltott *pásztelyi Kovács Jolánnal* Ungvárott.

* **Nekrolog.** Vettük és mély részvétellel közöljük az alábbi gyászjelentést, mely dr. Janicsék József eperjesi főgimn. tanár édesanyjának elhalálzásáról ad szomorú hírt. «Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentik felejtethetlen anyjuknak, testvérüknek, nagyanyjuknak, illetőleg dédanyjuknak özv. *Janicsék Jánosné sz. Dzubay Zsuzsanna* úrnőnek május 4-ikén d. u. 1 $\frac{1}{2}$ órakor élte 78-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés s a halkodlók szentségének ájtatos felvétele után bekövetkezett gyászos elhúnytat. A megboldogultnak hűlt tetemei május

Ugyanattól:

Nem rézöntőben készült e tehénke: a vénség Tette, hogy érczé vált és a Myron keze csalt.

Eucnostól:

Vagy csak kívülről fedi rézbőr ezt a tehénkét, Vagy pedig a réznek van belül élete is.

Antipatrosz Sidoniosztól:

Hogyha Myron nem szegzi a lábomat erre a köre, Ott legelésznék most én is a csorda között.

Ugyanattól:

Borjú, mit tolakodsz tőgyemhez s ríjasz utána? A művészet nem tölte beleje tejet.

Ismeretlenül:

Jóllehet érczből van, még bőgne is ám a tehénke, Hogyha tudót formált volna beleje Myron.

Antipatrosztól:

Még elbőgi magát e tehénke, hiszem; de ha késik, A buta érczet okozd érte, korántse Myron.

Demetrius Bithyniosztól:

Borjú ha megpillant, bög; ha bika lát, szalad hozzám S a csalatott gulyaőr a legelőre kihajt.

Zeuxis, az ázsiai festőiskola kiváló tagja, szőlő-fürtöt festett, mely oly természetes volt, hogy a madarak rászállottak; Parrhasios pedig egy függőnyt festett, mintha a képét eltakarná és oly természetes volt, hogy Zeuxis valóságának tartotta és kérte, társát venné le a képeről. Nevezetes volt Pythagorasnak Philoktetes szobra, melyen oly élethűen volt a sántítás kifejezve, hogy látásánál a szemlélő szinte vele együtt érezte a lábának gyógyíthatatlan sebe által okozott fájdalmát.

A görög költők és bölcsészek tehát a művészetnek remekait szintén nem egyszer bámuló lelkesedéssel dicsőítik.

S kérdem: mi oka lehet annak, hogy a művészet remekei a magasztaló ígékert azokból is kicsalták, a

éppen a műremeknek azon sajátága, hogy minél több ember képzeletéhez tud szólni, hogy minél több ember gondolatát szabaddá tudja tenni, magában rejti a gondolati szépségnek csíráját. A művészi tárgy így ugyanis sok embernek gondolatát, felfogását tudja utánozni és ezzel egyszersmind a szépnék problémáját is nagyrészt meg tudja oldani. Megfontolván azonban azt, hogy ama hagyománynak tényleg tágas és széles mezeje van, hogy igen középszerű műtermékeknek alkotói és az ő kortársaik majdnem mindig azon nézetben voltak, hogy a műtermék szép, azért a szépet az adott fogalmi magyarázatba be kell és most már könnyű is befoglalnunk. E szerint a művészet az embernek olyan tevékenysége, a melylyel az ő fantáziájából szép tárgyakat ábrázol érzéki jelenségben. A művészetről ezeket mondhatjuk meg: a művészet valami szelleminek fantáziájából eredő ábrázolása érzéki szép jelenetben. Azért mégse gondoljuk, hogy ez oly szigorú szabály, a mely a művészeteket merev korlátok közé szorítaná. Mert hiszen e szabály daczára is érvényes maradhat Aristoteles (Eth. Nikom. VI., 4.) tanítása, hogy itt a művészet az alkotásnak észszerű ügyessége, vagyis a művészet valódi értelmi fogalom szerint nem egyéb, mint valaminek alkotása a lehetségesnek területén. Ha ezt elfogadjuk, akkor nemcsak a korábbi, illetőleg bármely korbeli primitív alkotások művészeti létjogának nyújtunk biztosítékot, hanem egyúttal igazolást nyer a fejlődő művészi szép, helyesebb kihüvelyződésének előhaladása is. Tudnunk kell ugyanis, hogy sok időbe került, míg a művészeti szépnék meghatározása megfelelő eredményhez jutott. Sokrates, mivel — mint ő maga is bevallja — sokkal inkább ember-

6-ikán c
örök ny
áldozat
lesz Ku
lebegjen
Janicsék
csak Jő
testvére
Janicsék
csak Rő
Erzsébet
Janicsék
Miklós

* J
nek igaz
a legsze
május 9
síteni je
ünnepe
hívót be
kerület
évi máj
termében
igazgató
az ünne
ítom me
folyása
az intéz
Szavalja
dalegyve
5. Indul
lánsz elő
7-ikéig

* M
Egyesül
képviselő
d u. 4
alakuló
az ez irán
1904 má
jának sz
Tárgyos
megnyitja
megválas
eredmény
teti a gy
feladatát.
szólalása
vármegye
nyújtja
javaslatot
és választ

* Ny
jesi ev.
5. koron
Bela egy
* Új
miniszter

társai er
tisztázás
részesíti
javítólag
akkor va
úttal jó
szerint jó
tartotta
nagysága
céljainak
hogy az
hasznot
holott cs
Minc
természe
vészetek
között v
vetkező
nekem B
látható
el. Nem
letén lát
részeket,
nyebb,
majd a s
mászor

se. Az Orsz. 1896-ban gr. a kultúra ter- dr. Berzeviczy ek ítelték oda. király — a — Horváth Magyar Bank érdemére fel- a minőségben adassék. — a magyar Kálmán atjárásbíró-

szter Luczky átalakító díj- okká nevezte Ános girálti iskolai gond-

óváhagyólag kir. tanácsos, saját kérel- séghez első ezetett.

hályói állami n a zólyomi ekként meg- egybekötött zoktatásügyi prószy Jenő elemi iskolai atásügyi mi- állami elemi kolához jelen

s v. b. t. t., Antol György mot május napján fogja ntelni. Foga- s a templom-

eltsch Kornél

ziuni tanár, Ungvárott. közöljük az zsef eperjesi ad szomorú ívvel jelentik gyanyjuknak, sz. Dzubay, órakor élte s a haldoklók etkezett gyá- etemei május

6-ikán d. e. fognak Kurimán, gör. kath. szertartás szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise- áldozat az elhunyt lelkiüdvéért május 7-ikén délelőtt lesz Kurimán. Kurima, 1904 évi május hó 4. Áldás lebegjen porai felett! Janicsék Andor, Janicsék János, Janicsék Erzsébet férj Tomcsák Róbertné, dr. Janicsék József, gyermekei Dzubay Anna, Dzubay István, testvérei Janicsék Andorné szül. Goczigh Stefánia, Janicsék Józsefné szül. Krajnyák Mária, menyei Tomcsák Róbert, veje Bruger Anna, Mária, Júlia, Irén, Erzsébet, Géza, Ilona; Takács Ilona, és Adrienne; Janicsék Jolánka; Feri, Irén; Mária, József, Anna, István, Miklós, unokái, s több dédunokája.

* **Jubileum.** Kollégiumunk tanítóképzőintézetének igazgatóját, a ki immár 25 év óta áll mint tanár, a legszebb hivatás: a tanító-nevelés szolgálatában, május 9-ikén meleg ovációban szándékoznak részé- síteni jelenlegi és volt hálás tanítványai. A jubiláris ünnep rendezése az alkalomra a következő meghívót bocsátotta ki: „A tiszai ág. hitv. evang. egyház-kerület eperjesi Kollégiumának tanítóképző-intézete f. évi május hó 9-ikén d. e. 11 órakor a Kollégium nagy- termében ünnepli meg Gamauf György tanítóképezdei igazgató tanári működésének 25 éves jubileumát, melyre az ünnepelt volt tanítványait, tisztelőit és barátait ez úton meghívja a rendező-bizottság. Az ünnepély le- folyása ez lesz: 1. Jubileumi dal Varga Józseftől. Éneklí az intézet dalkara 2. Ünnepi óda. Irta Csengey Gusztáv. Szavalja Sramkó Kálmán IV. é. tk. növ. 3. Magyar dalegyveleg. Előadja az intézet zenekara. 4. Üdvözlések. 5. Induló. Előadja az intézet zenekara. A kik a jubi- lánst előszöról óhajtták üdvözölni, jelentkezzenek május 7-ikéig Kapi Gyula tk.-int tanárnál.”

* **Meghívó.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés eperjesi gócpontja, Sándor Pál országgyűlési képviselő részvétele mellett, május 15-ikén, vasárnap d. u. 4 órakor Eperjes sz. kir. város tanácstermében alakuló-közgyűlést tart, melyre az egyesülés tagjait s az ez iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja — Eperjesen, 1904 május 1-jén — az O. M. K. E. eperjesi gócpont- jának szervező-bizottsága nevében: Kósch Árpád. Tárgysorozat: 1. Kósch Árpád, mint a sz.-b. elnöke, megnyitja az ülést. 2. Elnök és jegyző választása. 3. A megválasztott elnök jelentést tesz a szervezés eddigi eredményéről. 4. Sándor Pál orsz. képviselő megismer- teti a gyűléssel a O. M. K. E. jelentőségét, céljait és feladatát. 5. Osvald Károly igazgató ez ügybeni fel- szólalása. 6. Grosswirth Fülöp felszólalása a sáros- vármegyei kereskedők nevében. 7. Holénia Béla be- nyújtja a kerület megalakulását kimondó határozati- javaslatot és előterjeszti a megválasztandó tisztikarnak és választmányának névjegyzékét. 8. Elnök bezárja az ülést.

* **Nyugtázás.** Klein Emil eperjesi lakos az eper- jesí ev. gyámint. Nőegylet diakonissza-alapja javára 5 koronát befizetett, a mit ezennel nyugtázok. Vogel Béla egyll. pénztáros.

* **Új állami iskolák.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter április 13-ikán kelt rendeletével a mako-

viczai járásban Alsokomarnik, Bányavölgy, Hunkóc, Mesztiszkó s Szoroecin községekben, az alsótarczai járás- ban pedig Somosújfalú községben szept 1-jétől kezdő- dőleg egy-egy tanerős állami elemi népiskolát állt fel.

* **Tanítógyűlés.** A tapolyi kör gyűlése Kapin május 19-ikén lesz. Tárgysorozat: 1. Elnök megnyitja. 2. Gyakorlati tanítás, tartja Tomori János 3. Értekezés a népnevelés köréből, előadja Jakubek Ludmilla. 4. Érte- kezés a kisednevelés köréből, előadja Barcsay Janka 5. Tagdíj-beszéd. 6. Indítványok

* **Árlejtési hirdetményi kivonat.** A felsőszvidniki járásbírószági és fogházépület összes felépítési munkái kivitelének biztosítása céljából 1904. május hó 30-ik napjának d. e. 10 órájára az eperjesi kir. törvényszék elnökének hivatalos helyiségében zárt ajánlati verseny- tárgyalás fog tartatni. A zárt ajánlatok a kifizető nap délelőtti 9 órájáig adandók be a törvényszék elnökénél. A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet, szerződés-tervezet, általános és részletes feltételek a kir. törvényszék elnöki irodájában a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

* **Vallásos estély.** Az eperjesi ág. hitv. evang. theol. ifjúsági Belmissziói Egyesület május hó 7-ikén, szombaton d. u. 5 órakor a Kollégium nagytermében vallásos estélyt tartott a következő műsorral: 1. Ének: «A dicsőség Istene», Verner Gy.-tól; előadta az ág. hitv. ev. polgári leányiskola énekkara. Vezette Várkony Szevén. 2. Szava: «Isten akarata», Tompa M.-tól; előadta Meskó Karoly theologus 3. Felolvasás; tartotta dr. E. Nagy Olivér jogakad. tanár. 4. «Le souvenir», Danklá-tól; előadták: hegedűn Mandl György és zongorán Bakay Péter, theologusok 5. «Jákob álma.» Irta és előadta ifj. Kemény Lajos theologus. 6. Ének: «Ima», Weber-től; előadta az ág. hitv. ev. polgári leányiskola énekkara. Vezette Várkony Szevén.

* **A kir. kath. főgimnázium 1903/4 iskolaévi évszám- vizsgálatának rendje:** Május 2—7-ikén a VIII. o. osztály- vizsgálatai, 16—20-ikán írásbeli éretts., jún. 16—17-ikén hittani, 18—24-ikén osztályvizsgálatok (d. e. 8—12 ó.) és jún. 24—25. magánvizsgálatok. A helyi közös torna- verseny május 5-ikén d. u. 4 órakor lesz a játéktéren Jún 29-ikén reggel 7 órakor «Te Deum» az igazgatóság.

* **Intézeti előadás.** Az eperjesi állami tanítónőképző- intézet május 1-jén tornatermében iskolai előadást ren- dezett az intézeti segítőegyesület és az eperjesi Tanítók Háza javára. Az előadás méltán megérdemelte volna a közönség nagyobb érdeklődését; a jelen voltak a leg- nagyobb meglepéssel s egy kellemesen eltöltött est emlékeivel távoztak. Az ügyesen összeállított műsor igen szépen sikerült minden egyes pontjában; a törekvés mellett a hivatottság kedves és természetes megnyilat- kozásaiban gyönyörködhetett a közönség. Bevezetőül az intézet énekkara Lányi Ernő «Népdalegyveleg»-ét adta elő; a szabatosan előadott szám dicséretére válik az énekkarnak és vezetőjének egyaránt. Ezután a «Hamu pipőke», Váradi Antal meséje következett három kép- ben, énekkel és tánczcal. A megfelelően kiosztott sze- repek méltó személyesítőkre találtak. A cím szerepet

Havas Róssi adta, a ki úgy kellemes, iskolázott hangjá- val, mint természetes játékaival méltán vívta ki az elisme- rést. A mostoha, a testvérek, a tündér, a herceg meg- személyesítői is hol hangjukkal, hol közvetlen játékaikkal nagy tetszést arattak. A galambok, udvarhölgyek és apródok alkották a szép keretet. Az udvarhölgyek ügyesen lejtették a legyezőtánczot. A műsor utolsó száma a «Koszorútáncz» bemutatása volt. Kedves lát- ványul szolgált a szebbnél szebb leányok bájosan elő- adott táncza. A zongorakiséretet Saager Irma és Havas Anna szolgáltatták; játékaik gondos tanulmányra és gyakoroltságra vall. Az előadás szép erkölcsi sikere méltó jutalma a növendékek szorgalmának és a tanári testület tagjai buzgó fáradozásának.

* **Iskolai hangverseny.** A helybeli kir. kath. főgimnáziumban évek óta folyik a gyűjtés egy ifjúsági zászlóra. A gyűjtés mindeddig azonban nem annyira eredményes, hogy a nemes eszme megvalósulhatott volna. Ezért határozta el magát a gimn. ifjúság arra, hogy egy iskolai hangversenyt rendez s ez úton szerzi meg a még hiányzó összeget. Ezt a hangversenyt május 12-ikén d. u. 4 órakor tartja meg s a játékonny közönséget a következők meghívással teszi reá figyelmessé: „Az eperjesi kir. kath. főgimnázium ifjúsága 1904. május 12-ikén d. u. 4 órakor az intézet torna- csarnokában — az ifjúsági zászló alapja javára — iskolai hangversenyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Gaál F.: «Beköszöntő». Előadja az ifjús. zenekar. 2. Haderbollez: «Polka ma- zur». Játsza az ifjús. zenekar. 3. Pósa Lajos: «A haza». Szavalja Bárdossy László IV. o. t. 4 Liszt F.: «VIII. rapszodia». Zongora-szóló Játsza Kavalszky József VI o. t. 5 «Rákóczi zászlaja». Melodráma. Irta Szent- gáli György. Szavalja Chalupka József VIII. o. t. Kisér- rik zongorán Uhlarik József IV. o. t., hegedűn Juhász János VIII o. t. és az ifjús. kis-énekkar 6. Schubert F.: «Erdei róza». Előadja az ifjús. énekkar. 7. Wal- den O.: «Der Alpenjäger». Játsza az ifjús. zenekar. 8. Garay: «Obsitos» (II. rész). Szavalja Dobránszky Ede VIII o. t. 9. Népdalok. Előadja az ifjús. énekkar. Belépő-díj 1 kor. Tanulóknak 40 fill.”

* **Egy görbe nap, vagy: Nagy népünnepély és bohém-majális a Floegel-kertben május 15-ikén.** Krémer Sándor, a mi örökké derűs és egészséges hu- morú szinigazgatónk, czilinderét szemére húzva, mely gondolatokba merülve állt a mi «kivül» mindig népes- színházunk előtt. Ekkor szintársulatunk egy bohémia- járóról nevezetes tagja megszólítja:

— Igazgató úr, min gondolkodik?
— Azon fiam, hogy hogyan láthatnék kasszám javára egy «csomó embert».
— Léptesse fel «Constantin abbé»-ban a római pápát!
— Az nagyon messze van, aztán fél az öregúr a vasúti sztrájtól, hát nem jön el. De van egy eszmém, mely ha sikerül, olyan meglepetésben részesítem a közönséget, — no meg magamat is — hogy apraja- nagyja egy helyen, egy estén, egyszerre, együttesen látja egymást.

társai erkölcesinek megjavítására és erkölcsi törvények tisztázására fordította figyelmét, a szépet csak akkor részesíti elismerésben, hogyha az erkölcsileg, tehát javítólag és nemesítőleg is hat a lélekre. Szerinte szép akkor valamely eszme, személy vagy dolog, ha egy- úttal jó és hasznos is. A szépnek ily értelmezése szerint ő a saját vastag, pisze orrát sokkal szebbnek tartotta Alkibiades előkelő metszésű orránál, mivel az nagyságánál fogva sokkal inkább felel meg a szaglás céljainak, mint Alkibiadesé. Azért ő azt is állította, hogy az asztal sokkal szebb, mint egy kép, mivel az hasznos hajt az embernek, míg ez csak dísz, ékesség, holott csakis a jó és a hasznos lehet szép.

Mindamellett tudnunk kell, hogy volt neki a szép természetéről tisztább fogalma is, a mennyiben a mű- vészeteket is figyelemre méltatta, sőt maga is foglal- kozott velük. Így Parrhasios festővel egy ízben a kö- vetkező beszélgetést folytatta: „Ugyan mondd meg nekem Parrhasios, vajjon a képrás nem utánzása-e a látható dolgoknak? Képzeld csak néhány képet szemeid elé. Nem utánzotta-e a művész festéssel a testnek felü- letén látható, mélyebben fekvő vagy kidomborodó részeket, itt a fényt, ott az árnyéket, néhol a kemé- nyebb, néhol a lágyabb színeket, majd az érdeesebb, majd a simább helyeket, egyszer az életteljes ifjúságot, másszor a már megtört öregséget?” „Valóban úgy van

— felelé Parrhasios — de ez még nem elégséges! „Úgy van, nem elég! Hogyan fejezték ki tehát a képen a lélek jellemét, a mint azt a valóságban mindennap tapasztaljuk?” „Azt is a külsőnek kifejezésével utánoz- zuk” — felelé Parrhasios

„Tehát a festő vagy szobrász az arc érdekes ki- fejezését, a kecses mozdulatot, a barátságos mosolyt, a bájos pirulást, az elragadó báj, a méltóságos tekin- tetet, a nemes hangulatot, az alávaló és közönséges indulatot, a higgadt és értelmes taglejtést, a szemtelen és értelmetlen modort, az élénkséget is utánozza? Még pedig oly módon, hogy minden tulajdonság a szem- pillantásból és a testtartásból kitűnjék, akár álljon, akár mozogjon az ember?” „Bizony — felelé a művész — mindezeket utánozzuk!” „És ha valóban szép alakot akartok festeni, de mivel sehol a világon nem akadtok egy emberre is, ki minden tekintetben kifogástalan volna, akkor úgy cselekedtek, hogy több emberi test- nek egy-egy részét, melyről meg vagytok győződve, hogy az kiválóan szép, pl. ezen a testen legszebb a fej, azon legszebb a kar, emezzen legszebb a mell, amazon legszebb a láb és így tovább, más és más legszebb rész, akkor ezeket bizonyára egy alakra foglal- játok össze, egy alaknak festitek, úgy, hogy a képnek minden tagja a legszebb mintának fele. meg Ugyebár ezt csináljátok és akkor minden részét külön-külön

utánozzátok?” „Néha ezt is teszszük — felelé a mű- vész — pl. így utánzott Polykleitos. Ilyen az ő dárdása és győzője. Ez által a legszebb embernek eszményét alkotta meg.” „Lám — felelé Sokrates — így is mun- káltok. Tehát a képrők és képrágrók a képek és a szobrok mintájával az élő alakot használják és utánoz- zák.” „Természetesen.” „De — úgymond Sokrates — belátod azt is, hogy a hatást nem annak utánzásával éritek el, hogy a kép a természethez hasonlóbb és csalogóság hű, hanem azzal, hogy a mi az állások vagy lelki mozgalmak miatt a testeken kiemelkedik, vagy besüllyed, összenyomott vagy kiterjedt, megfeszül vagy lazább, azt utánozzátok és ezzel mutatjátok a belső lelki állapotot is.” „Bizonyára.” „Ebből is látom, hogy a művésznek nagy élvezetet nyújt, ha a cselekvő testet úgy képezi, hogy abban a lélek állapotát is kifejezze és a szemmel nem láthatót mintegy láthatóvá teszi.”

Így tehát ezen fejtegetés értelmében pl. Theseus szobrán kifejezve kellett lennie azon kiváló testi erő- nek, a melylyel ez ezeket a hőstetteket végbevihette: megölhette Periphetest, Sinist, a kromioni vadkant, Skiront, Kerkyont, Prokrustest s más rablókat és fene- vadakat; elűzhette nagybátyja, Pallas óriási termetű fiait: a pallantidákat, megszabadíthatta Attikát a marathóni bikától és véget vethetett a szegyenletes veradónak, melyet Athénnek Krétába kellett küldeni; Pirithous

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és or- vosoktól mint hathatós szer- nál, úgymint

Emeli az étvágyat és a teutsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli cizéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajai- idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik.

— De hogyan? miképpen?

— Rendezünk egy nagyszabású népnépelet, bohém majálissal egybekötve. Lesz ott minden a világon, még — közönség is! Olyan felejthetetlen estét rendezünk, mire még unokáink is epedve fognak visszaemlékezni. Most pedig megyek intézkedni.

És csakugyan remek ötletekkel gazdag programot állított össze. Ha ez sem üt be, úgy «czupász», úgy savó folyik az erekben s nem vér. Pedig hát az előjelekből ítélve, pezsgő fog ott folyni. Délután veszi kezdetét a népnépelet. 3 órától 1/2 5-ig a gyermekek részére tánczene. 5 órakor kezdődik a népnépelet.

1. Számverseny, Dorogi igazgatása mellett
2. Pósnamasszás; résztvehet benne minden 16-ik életévét meg nem haladott állampolgár. Hölgyek csak nézők lehetnek.

3. Versenyfutás; résztvehet benne mindenki, de az adások csak hitelezők belegegyezésével.

4. Lepényezés; csak mezitlábú, jóévtágyú, tanyahasú suhanczok pályázhatnak.

5. Szakbanfutás; csak dohányt kedvelő, gyakran megvesszőzött, rováson levő szaledonok szaladhatnak.

6. Egy csodagyerek, kit direkt e célra szerződtettek Bécsből, a közönség szemellettára 4000 tojást kebelez be.

7. Szépségverseny. Minden belépő jegye mellé egy szavazólapot kap. Egy jeggyel csak egy szavazólap jár, de titokban (darabját 10 fillérért) lehet a pénztárnál tetszés szerinti mennyiségben vásárolni. Mert fődolog a tiszta munka!

8. Faszéktörés — fejbetörés kizárásával.

9. Világposta, melyből a világ minden kincseért sem szabad hiányozni senkinek. Szerelmi vallomások bírság alá esnek.

10. Amerikai licitálás igazi magyaros végrehajtással. Különböző értékű tárgyak árverése.

11. Szerpentin- és konfetti-dobálás bengáliai fény mellett. 8 órakor veszi kezdetét a «Tarka színpad» változatos előadása, melyben a társulat összes kedves és kedvetlen tagjai résztvesznek. Erről annak idején bővebb felvilágosítást adnak az óriási falragaszok. A táncmulatság bevezetését Magyar Rózi és Völgyi Rezső a híres kozáktáncot lejtik.

Végül — mit először kellett volna említenünk — a vigalom élen a helyi aranyifjúság egy 24 tagú rendezőbizottsága áll. Petrezselyem-árusítás kizárva. Jó idő — előre megbeszélte dolog. Száz szónak is egy a vége: ki jól akar mulatni és egy felejthetetlen estét szerezni magának, okvetlen menjen el a népnépeletre és élvezze végig a bohém-majális. Futkar.

* Széptő-egyesületünk választmánya dr. Csátary Ágost elnöke alatt május hó 1-jén ülést tartott, a melyen az egyletnek kiváló buzgalomú elnöke beszámolt mindazon intézkedésekről, a melyeknek foganatosítását a legutóbbi közgyűlés elhatározta. Mindenekelőtt a közgyűlésben megválasztott választmány — ezúttal első ülését tartván — megalakult s pénztárosnak újból megválasztotta Fest Tivadart, a ki — tekintettel az egyesület szerény bevételeire — az eddigi száz korona helyett ötven koronáért vállalkozik a pénztárosi teendőket

segélyével elrabolhatta Helénát, résztvehetett a kentourok elleni harcban stb. Azért nem is csoda, hogy ábrázolása a művészetben Heraklesre emlékeztető felfogásban fordul elő. Azzal a különbséggel, hogy egész testalkotása fiatalosabb, kevésbé izmos, haja kevésbé göndör Heraklesénál, mindamelllett van oroszánbőre és buzogánya. Így tehát Sokrates ismerte a természet utánzásának elvét, ismerte azon művészeti kánont is, melyet Polykleitos állított fel és alkalmazott: mely szerint a művész, ha a természet adta alak nem tetszett neki, hogy valóban tökéletes képet vagy szobrot alkosson, a több testen található egyes szépségeket kiválasztotta és egy alakká fűzte össze. Ezen eljárással a tökéletes szépséget alkotta, melynek neve eszményítés s mely később — mint Zeuxisről olvassuk — művészi kánonná lett a festészetben is. Az eszményítésre való törekvés a későbbi fejlődés menetében kétségkívül bonyolultabbakká, ámde e mellett egyúttal invenczióban gazdagabbakká és tartalomban telítettebbekké tette az egyes műalkotásokat. Eszközölte pedig ezt maga a művészettörténeti haladás természete. Az olasz quattrocento művészetben a technikai fázisoknak és theoretikus tanulmányoknak gyümölcse egyre jobban érett. Ezek arra szolgáltak, hogy a művészek a külső természet felett teljes uralmat biztosítsanak. Miután ezt elérte, nem elégedett meg a pusztán életteljességgel (élethűséggel) és természeti igazsággal. A közvetlen környezet fölé emelkedik, mégis felhasználja a valóságot, hogy az ő fantáziája alakjainak mélyebb és bensőbb igazságot és külső hihetőséget kölcsönözzön. Az idealizmus világa ábrázolás elől meghátráló idealizmus, hanem egy új,

végzésére. Dr. Csátary Ágost elnök jelentést tett a Jókai-terem és a tűzraktanya előtti ligetek, valamint a játéktér ültetvényeinek pótlásáról; bejelentette, hogy a vasút felé vezető sétányra megfelelő padokat rendelt s a régebbi, de még hasznavehető padok közül juttatott a játéktérnek is, valamint a Kálvária-hídtől az úgynevezett Andor-pallóig terjedő Tarcza-parti sétányra is. A Lőcsei-úton legutóbb ültetett kőrifáknak kicserélésére is felhívta a közgyűlés a választmány figyelmét; egyelőre azonban a választmány várakozó álláspontot foglalt el s az idén nem szándékozik a tetemes költségekkel járó s talán nem is okvetlenül szükséges munkát elvégeztetni.

* Az Eperjesi Kuglizó-Társaskör még a múlt hónap első napjaiban nyitotta meg a tulajdonát képező kertjét és helyiségeit s azt nap-nap mellett nagyobb és nagyobb számmal keresik fel a tagok és a városban megforduló idegenek, a hol igazán élvezetes szórakozást találnak. Bizonyítéka annak, hogy a Kör tagjai évről évre szaporodnak. Múlt évben 116 tagja volt a társaskörnek, a folyó évben felvételt 15 új tag s máig a tagok száma 131-re emelkedett. A tagok számához képest emelkedik a társaskör jövedelme is. A múlt évi zárszámadások szerint tiszta jövedelem volt 500 kor. Ezen jövedelmet a társaskör élén álló választmány és a tisztikar a tagok kényelmére szolgáló újabb befektetésekre fordítja. Ez évben a Kör helyiségei újabb japán-pavilonnal szaporodtak meg s elhatározott a kert helyiségeinek telefonnal való összeköttetése. Nagy gond fordítatik a kert gondozására és tisztántartására s e teendőket ellátásával külön kertnagyi bizatott meg. Fontos határozatot hozott a választmány a tagfelvételt illetően. Elhatározott ugyanis, hogy a ki a Kör tagjává óhajtott lenni, köteles a társaskörben — megismerkedés végett — több ízben megfordulni és csak ez után ajánlható felvételre. A társaskör helyiségei, tagjainak nagy száma, a baráti egyetértés mind arra vallanak, hogy ezen társaskör Eperjes városának legszebb, legkellemesebb szórakozó-helye.

* Fényképészeti készülékek és vegyszerek eredeti gyári áron kaphatók Mildner Ferenc kir. akad. könyvkereskedésében Kassán, Fő-utca 52. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Részletfizetés nincs kizárva.

* Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet által május 1-jén — felerészben az intézeti Ifjúsági Segélyalap, felerészben az eperjesi Tanítók Háza javára — rendezett iskolai előadás alkalmával a jótékony célra következő kegyes adományok és felülfizetések érkeztek: Br. Ghillány Imre, Saager Ferenc és Sziklai Henrik 10—10 kor.; Tahy József és Divald Lajos 6—6 kor.; dr. Lakner Árpád és Zavatzky Szilárd 4—4 kor.; dr. Rosenberg Mór és Podhorányi Bálint 3—3 korona; Hartsár Péter, Gamauf György, Urbán Gyula Vandrák Vilma, dr. Szlávik Mátyás, dr. Krausz Zsigmond, ifj. Draskóczy Lajos, Ilykovic Hiláron, Vöröss Sándor, Feketéné Hofbauer Izabella, Udvarhelyi Etelka, Mangésius Mária, Péterfy Kata, Slajchó Mihály, D. M. Tomesko Stefánia, Dúzs Erzsé és Mikler Szeréna 2—2 kor.; Bodon Miksa 1 kor. Fogadják a nemes-

a mely a buzgó természettanulmányozásban egy szilárd alapot hódított meg magának s az ő fájában tökéletes igazsággal is bír. Semmi sem oly nagyon tanulságos, mint a két idősztokból (a quattrocentóból és cinquecentóból) a hasonlevő ábrázolásoknak összehasonlítása, mielőtt a művészek a külső jeleneti világot élesen megfigyelték volna és miután a művészek az összes külső életformákról gazdag tapasztalatokat gyűjtöttek. A hét szabad művészet ábrázolása már a XIV. század művészeit is foglalkoztatta. Az urbinói herceg számára Melozzo is teremtett ilyen fajta allegorikus képeket. Mily egész másképp, élettelenesen, a mellett méltóan és ünneplésesen fogta fel az azokat, mennyivel finomabban van pl. ábrázolva a zene (Musika) asszonya, jóval különbömből a retorika és dialektika műzsjánál. Csak az egyes jelenetek díszes kiállításában való kedvtelés és a portait-szerű vonások emlékeztetnek az útra, melyet a művész követett. Különbözik az ő alkotásai már közel állnak a XVI század művészi felfogásához. É tekintetben Melozzót az átmenet emberének kell tartanunk. Az ő korabeli művésze szellemét jelzi Cennino Cennini (1400. körül) a művészetről szóló könyvében, midőn mondja: „Egy a bölcseségből eredő művészet, a mely annak alapjaira a kezekkel való kivitellel együtt céloz, az, a melyet festészetnek neveznek, mely egyúttal a kéz kivitellel fantáziát kíván meg, hogy sohasem látott dolgokat fedezzen fel, a mennyiben azokat a természetesnek burkába takarja és hogy azokat kézzel szilárdan tartsa, a mennyiben mint valót ábrázolja azt, a mi nincs jelen.”

Két részt ismertünk, a melyeknek belső és teljes egységbe való összeolvasztásán alapszik a művészet:

szívü adakozók az intézet nevében kifejezett hálás köszönetem. Öszinte köszönetet mondunk még Kósch Árpád úrnak, ki szives volt a jegyek elárúsítását eszközölni. Az összes bevétel 291 kor. 80 fillér; tiszta jövedelem 212 kor. 04 fillér, mely összegből 106 kor. 02 fillér az Ifjúsági Segélyalapot növeli, 106 kor. 02 fillér az eperjesi Tanítók Háza javára esik. Eperjesen, 1904. május 6-ikán. Dúzs Mária, igazgató.

* Az Eperjesi Kath. Legényegyesület által április 24-ikén rendezett, színelőadással egybekötött táncmulatság alkalmával felülfizettek: Zaborovszky Béla 10 kor.; br. Ghillány Imre, dr. Ghillány György és Uhlarik Mátyás 9—9 kor.; Egerer Ferenc és Hrabcsák Géza 4—4 kor.; Mücke Engelbert, id. Kadas Miklós, N. N. és Tahy József 3—3 kor.; Ilykovic Hilár, Kassay István, Kurimszky János, özv. Gallotsik Vilmosné, Abszolon Ede, Csintalan Mihály, Magyar József, Gabona József, Szuchy Albert, Mikita A., Cservinszky János és Sztankay László 2—2 kor.; Herkely Lajos, özv. Mathia Teréz, Joscsák Bálint, Pottas József, Lipták Ambrus, Jurik István, Weber Ágoston, Gyagyovszky Sándor, Herkely János (asztalos), Párkányi Gyula, Andruscsakievics Henrik, Zborovszky Antalné, Bodnár Józsefné, Gratzl András, Gregor Endre, Bulissa János, Mihajla Endre, Dreván Gyula, N. N. és Fotta István 1—1 kor.; Palkó György 40 fillér. Összesen 101 kor. 40 fillér. Ezen kegyes adományokat a midőn nyilvánosan nyugtázza, egyúttal leghálásabb köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

* Magas árak. Ápr. 29-ikén országos állatvásár volt szokatlanul nagy felhajtással s igen magas árak mellett.

* A munkások díszgyűlése május 1-jén a legnagyobb rendben folyt. Délután csoportosan rándultak ki a szentlászlóhegyi vendéglőbe, a hol sikerült tavaszi-mulatságuk volt.

* Talált gyűrű és nyakláncz. Hortulányi András e napokban egy aranyozott nyaklánczot és egy aranygyűrűt adott át a rendőrkapitányságnak, a mely tárgyakat a cselédje az utcán találta, de elrejtette. A tulajdonos jelentkezék a rendőrkapitányságnál.

* Eltűnt leány. Bodnár Elza kassai születésű 13 éves, korához mérten alacsony, vékony, sovány, sápadt arcú, szürkés szemű, ritka fogú, polgári-iskolai tanuló május 4-ikén este 7 óra tájban özv. Stephányné lakásáról — fekete bársonyszalagos szalmakalapban, szürkés zsaketben, szürke szoknyában felöltözve — Eperjesről ismeretlen helyre távozott s magával vitt 2 korona pénzt, 1 szürke blúzt és 1 pár kivágott cipőt. Nevezett leányka beszél magyarul és németül, értelmileg igen kifejtett, de daczoskodó természetű s bizonyosan azért szökött meg, mert iskolába járnai és tanulni nem akart s ezért a nője korholta.

* Ritka szerencséje van Gaedicke ismert budapesti szerencsegyűjtőjének, mely rövid időn belül a 602,000 koronás jutalmat, háromszor a 400,000 koronás, háromszor a 100,000 koronás, a 70,000 koronás és négyszer a 60,000 koronás főnyereményt fizette ki. E czég óriási szerencséje máris közmondásossá vált; tehát a ki főnyereményhez akar jutni, az siessen a szerencsés Gaedicke-nél sorsjegyet rendelni.

a feltalálás és az ábrázolás. Amaz a helyesen képzett teremtő fantáziának, emez a gyakorlott, biztos kéznek a dolga. Mindkettő természetesen egymást kölcsönösen feltételezi. Csak azt a kérdést kell fejtegetni, hogy amaz előképeket és tanokat milyen tárházból veszik, a melyek következtében a kéz gyakorlottságot és biztosságot nyer. A felelet egyszerűen hangzik: a természet tárházából. Cennino Cennini mondta, hogy a művészet célja: sohasem látott dolgokat feltalálni; hanem ő megmagyarázta és körvonalozta ezt még ezen hozzáadással: „a mennyiben azt a természetesnek burkába foglalják.” Így tehát ő a természetből kölcsönzi a formákat az ő fantáziája feltalálásainak alakítására. Itt ugyan talán egy bizonyos ellenmondás vehető észre a ténynel, hogy a művészet eredetét a szellemből veszi, mert a természet előképeinek figyelembevétele belsőleg bizonyára nem szellemi, hanem valami külsőleg tapasztalatszerű. Hogy ennek igazságát mennyire érezték az olasz renaissance-kori művészek, az abból is kitűnik, hogy ők pl. a Pisanók antik mintájához nem csatlakoztak feltétlenül s csak korrektívaül használták azt fel. És a hol mégis az antik helyet talált, az — legalább a jobbknál — csak valami külsőleges a tárgyban és formában, és a lényeges marad a belsőből fakadó művészi realizmus, a melynek élete a valónak megfigyeléséből és megéréséből való. A művészet összes alkotásaira nézve tehát a legeslegnagyobb befolyással bír az a közvetlen és az a öntudatlan befolyás, a melyet a művészetnek egész környezete, különösen az őt körülvevő természet reá gyakorol. Így ismerte el pl. Winkelmann az égnek befolyását a görög művészetre. S tényleg a földalkat, a növényzet, a klimatikus viszonyok, szóval egy vidéknek egész táj-

* Elgázol. Hodoba Vasko kocsis hajtott szenedett.

* Lopás. tartott nagyv. zsebtolvaj is. a színházi pén. váltáni s a té. ről is meglök. észre sem vette. egy pillanat. sen nyomor.

* A «Mag. mér. kitűnő s. Bánffy Dezső. — legújabb s. közlemények. tudomány, sz. fogás, művész. értesültség jel. a következő: ügyek — «Piszkolódások. «Mutamur» (Ajtay József. szövetsége). — «Hangula. útja» (regény. erős. Pénzügy. ország. sovint. hivatala Bud.

* Váltóh. inas korán j. koronáról ki. inas társával. tolták, mert. jónévű hely. rajta. A pé. mítólása utár. teni s akkor. a följelentés. ez letagadta. Már-már a j. rendőri nyot. utóbbi nap. a hol dolgoz.

* 5 fillér. nagyobb nő. ságai. Kérje. ményemet s. talmazza a k. és nyári div. 3 frt 25 kr. ségben, 24. divatárúháza.

* Vakm. gazda a leg. káznai az Er.

képi természet. vésznek lelke. sabb mérték. között él, a. látja, a mely. Ezért érthet. szétszórta. szépség írárt. hogy más. figyeléséből. dott a műv. Számos. ma is látni. ki, mintha. kítva. Az. műveiben a. nél és Rub. az ember p. más umbria. sal, egy Ze. mint az Eye. sokkal. A t. nak megte. az égből. És a menn. nép, azért. alkotásokat. képeinek t. tárgyak áb. san nem a. sorra tanu. ványokat. képpen os.

* **Elgázolták** a május 2-iki nagyvásár alkalmával *Hodoba Vaskóné* nagysárosi lakost. Fábri András bérkocsis hajtott keresztül rajta. A fején súlyos sérülést szenvedett.

* **Lopás a színházi pénztárnál.** A május 2-ikán tartott nagyvásárra ügylésznek néhány ügyes fővárosi zsebtolvaj is lejtött vendégszerpelni. Május 1-jén este a színházi pénztárnál Pfeifer Vilmos utazó jegyet akart váltani s a tömegben egyszerre csak hátulról is, elől-ről is meglöki, az elhangzott «pardon»-ok közepette észre sem vette, hogy zseborája az aranylánczsal együtt egy pillanat alatt eltűnt a zsebéből. A tettest erélyesen nyomozták.

* **A «Magyar Közélet»** — mely dr. Halmi Elemér kitűnő szerkesztésében, köztudomás szerint báró Bánffy Dezső nemzeti magyar politikájának organuma — legújabb száma teli van aktuális, érdekes és értékes közleményekkel a politika, társadalom, közgazdaság, tudomány, szépirodalom és kritika köréből. Önálló fel-fogás, művészi stíl, gazdag tárgyismeret és közvetlen jól-értesültség jellemzik e lap magas nivójú tartalmát, mely a következő: «Elzúllás», Halmi Elemér dr. — «Párt-ügyek» — «Örök asszony», Erdélyi Nelli. — «Bécsi pszichológusok», Zéta. — «Darázs-fészkek», Ráspoly. — «Mutamur» (vers), Ráskai Ferencz. — «Kivándorlás», Ajtay József dr. — «Külföld»: P. V. — «Munkaadók szövetsége», L. L. — «Születés — halál», Váczy Gábor. — «Hangulat» (vers), Kordina Lilly. — «A dicsőség útja» (regény), Zsigány Árpád. — Kritika. — Közgazdaság. Pénzügy. — Szerkesztői üzenetek. A tartalmas és erősen sovinszta irányú szemle szerkesztősége és kiadó-hivatala Budapest, V., Kálmán-utca 10. sz. a. van.

* **Váltóhamisító suhancz.** *Tkács József* kőfaragó-inas korán jutott a bűn útjára. Április 29-ikén száz koronáról kiállított váltót küldött fel *Belley V.* cipész-inas társával a bankgyűltelbe, a hol a váltót le is számították, mert Sztasko János és Vrublovsky Károly jónévű helybeli lakosok ügyesen utánzótt neve volt rajta. A pénzügyhatárnál szokás minden váltó leszámítolása után a váltó aláíróit a leszámítolásról értesíteni s akkor derítették ki a turpisságot s tették meg a följelentést. Mikor a rendőség Tkácsot előállította, ez letagadta, hogy ő Belleynek váltót adott volna. Már-már a jóhiszemű Belley jutott bajba, a mikor a rendőri nyomozat kiderítette, hogy Tkács József az utóbbi napokban kölkekezően élt, majd a műhelyben, a hol dolgozott, elrejtve 52 koronát meg is találtak.

* **5 fillérért megtekinthetők** az ország egyik legnagyobb női divatárúházában tavaszi és nyári újdonságai. Kérje Nagysád egy levelezőlapon mintagyűjteményemet s elküldöm azt ingyen és bérmentve. Tartalmazza a következő tételek mintáit: 3000 vég tavaszi és nyári divatszövetet 120 és 140 cm. széles, 65 krtól 3 frt 25 krig. 15,000 vég mosóárú különböző minőségben, 24 krtól 1 frt 20 krig. *Weiner Mátyás* női divatárúháza, Budapest, Andrassy-út 3.

* **Vakmerő lopás.** *Hudacsek András* kellemesi gazda a legutóbbi nagyvásár alkalmával betért pálinkázni az Engländer-féle korcsmába, a hol hamarosan

több jóbarátra akadt. Beszélgetés közben a nadrája zsebéből kilopták 140 koronával terhelt vászonzacskóját, a nélkül, hogy csak sejtene is, hogy ki volt az ördögös tolvaj.

* **«Fürdők és nyaralóhelyek.»** Szerkesztette dr. Fodor Oszkár, kiadta a Dunántúli Közművelődési Egyesület. VIII. évfolyam, ingyen-kiadás — Az ország egyik legnagyobb kultúregylete, a Széll Kálmán és Pallavicini Ede ögróf elnökelete alatt működő «Dunántúli Közművelődési Egyesület», már esztendő óta adja ki a magyar fürdők felvirágoztatása érdekében a *Fürdők és Nyaralóhelyek* című, a hazai fürdőket részletesen ismertető füzetet, a melylyel a regényes szépségű magyar fürdőkre akarja részelné nagyobb tömegben a külföldi fürdőkből és nyaralókból a nyaraló-közönséget. A magyar fürdők ez egyetlen ingyenes ismertetőjének most jelent meg a VIII. évfolyama s a dr. Fodor Oszkár által nagy gonddal szerkesztett díszes kiállításban megjelent *Fürdők és Nyaralóhelyek* füzet ki-mertítő adatokkal ismerteti a magyar fürdők viszonyait és közli a füzet első részében a dunántúli, a második részében pedig az egyéb hazai fürdőről szükséges és hasznos tudnivalókat számos illusztrációval tarkítva. A *Fürdők és Nyaralóhelyek* füzet a keresked. miniszter 14.099/1904. sz. rendelete folytán a fürdőszegzon tartama alatt az államvasúti személyszállító-kocsikban és a Kassa-oderbergi vasút kocsijaiban is elhelyezésre kerül, hogy az utazó közönség is kelő tájékozást nyerjen a magyar fürdőről. A hasznos fürdőismertetőt ingyen kapja mindenki, a ki a Dunántúli Közművelődési Egyesület titkári irodájához (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 2. sz.) fordul. A füzet címlapját díszítő képet Vajda Zsigmond, a kiváló festőművész rajzolta.

* **Egészséges gyomorhoz** mindenkéltt rendes, erőteljes emésztés szükséges. Sajnos, éppen ez irányban azonban sokszor vétkezünk és így támad a gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólika, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvszert használni, mely úgy a gyomrot, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi *Brady-féle Mariaccelli gyomorsepppek*, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi-gyógyszer az összes gyomorbetegségben. Üvege 30 fillér a gyógyszer-tárakban. Utánzatoktól óvakodjunk!

* **Halálra vert bíró.** *Siskó János* vörösvágási bíró nagy tiszteletnek örvendett a faluban. Volt azonban két haragosa, még az utóbbi bíróválasztásból kifolyólag. Siskó vasárnap délután a korcsmába ment. Csendesen ivogatott s a kisbíróval diskurált. A két marczona legény a szomszéd asztalnál szándékosan be-kötött az öreg bíróba, minek verekedés lett a vége. A két dühtől elvakított legény a szerencsétlen öreget annyira elverte, hogy veszélyes sebekkel az eperjesi kórházba szállították, a hol pénteken meghalt.

* **Ki a szabónője?** Ezen kérdés hölgyeinknél ma már oly mindennapivá lett, hogy még a nélkülözhetetlen délutáni kávézás mellett is — ellentétben a multtal, a midőn az előtte való nap étlapja volt a beszélgetés egyedüli tárgya — minden más kérdést háttérbe szorít, mert büszkének arra, hogy toaletjeiket maguk készít-

etik, lévén ma már ritka az olyan jobb módú család, a hol ne szabóskodnának. De honnan vesszük a leg-jobb modelleket és kifogástalan szabásmintákat? A *Wiener Frauen-Zeitung*-nak — mely ábráinak szabásmintáit majdnem díjmentesen bocsátja előfizetőinek rendelkezésére — sikerült ezen kérdést megoldani azzal, hogy minden, a mi a divat terén új, benne megtalálható. A *Wiener Frauen-Zeitung* szabásmintái már azért is a legmegbízhatóbbak, mert minden egyes mintát saját mű-helyében előbb elkészített és így abban a helyzetben van, hogy azok legkifogástalanabb teszhezállásért szavatol-hat. Részünkről a *Wiener Frauen-Zeitung*-ot a legmelegeb-ben ajánlhatjuk hölgyközönségünknek, melynek kiadó-hivatala mutatványszámot bárkinek ingyen és bérmentve küld, ha eziránt hozzá fordulnak. A kitűnően szerkesz-tett divat- és kézimunka-részen, valamint az egy ív terjedelmű szabásmintákon kívül a *Wiener Frauen-Zeitung* szépirodalmi része is magas irodalmi szín-vonalon áll. Megrendelhető a kiadóhivatalnál (Wien, I., Graben 29/a), valamint minden könyvkereskedés-ben. Előfizetési ára: egész évre 7 kor. 20 fill., negyed-évre 1 kor. 80 fill. Mutatványszámok bárhová ingyen és bérmentve küldetnek.

Blúzra való selyem

mtrje 60 kr. től 11 frt 35 kr. ig, legutolsó újdonságok. — Bérmentve és vámentesen házhoz szállítatik. Nagy minta-választékot azonnal küld.

HENNEBERG selyemgyáros, ZÜRICH. 6.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1904 május 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló	ind.	Csak hűfő és pént.	905 de	108 du	—	745 e
Héthárs	540 r	949 „	151 „	831 „
Kisszeben	603 „	1014 „	212 „	857 „
Eperjes megálló	634 „	1044 „	—	927 „
Eperjes	638 „	1048 „	238 „	932 „
Naponta						
Eperjes	..	ind.	655 de	1100 „	246 „	710 e 1000 „
Abos	723 „	1128 „	312 „	748 „ 1030 „
Kassa	746 „	1155 „	337 „	825 „ 1100 „
Budapest	130 du	850 e	955 e	635 r 815 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest	ind.	740 r	750 r	235 du	845 e	940 e
Kassa	..	ind.	1252 du	425 du	828 e	550 r 806 de
Abos	113 „	449 „	854 „	618 „ 829 „
Eperjes	139 „	518 „	937 „	654 „ 925 „
Vas. és csütört.						
Eperjes	..	ind.	144 „	528 „	952 e	705 de —
Eperjes megálló	—	533 „	958 „	710 „ —
Kisszeben	213 „	604 e	1039 „	743 „ —
Héthárs	229 „	628 „	1105 „	805 „ —
Orló	310 „	710 „	—	850 „ —

Eperjes—Bártfa:

Eperjes	..	ind.	720 de	243 du	535 du	—	—
Bártfa	915 „	415 „	730 e	—	—

Bártfa—Eperjes:

Bártfa	—	515 r	1135 de	800 e	—
Eperjes	645 „	130 du	942 „	—

képi természete okvetlenül hatást gyakorolnak a művészek lelkére, kedélyére és szellemére. De még magasabb mértékben kell ennek álfania a nép részéről, a mely között él, a melynek testalkatait, arctypusait állandóan látja, a melynek viseletét, erkölcsseit és életmódját ismeri. Ezért érthető, hogy a görög ember, a ki naponkint mezelen és szép testalkatokat látott, érzékét tiszta testi szépség iránt legnagyobb mértékben kifejleszthette és hogy más népeknél a természetnek lelkiismeretes megfigyeléséből ezen ritka népnek a typusa is meghonosodott a művészetben.

Számos példa hozható fel az elmondottakra. Még ma is látni Velenczében embereket, a kik úgy néznek ki, mintha Paolo Veronese képeiből volnának kiszakítva. Az északi mestereknek Itáliában keletkezett műveiben a typus többnyire más, mint azt pl. Dürer-nél és Rubensnél észrevehetni. Még ma is találkozunk az ember perugiai typusokkal Pietro Peruginónak és más umbriaiaknak képein, egy sváb vagy frank typussal, egy Zeitblomnak és egy Wohlgemuthnak képein, mint az Eyck iskolájából való képeken flandriai typusokkal. A typusok már maguk is jó részben az ideál-nak megtestesülései. A klasszikus ideál sem esett le az égből. Ez a hellének testalkataiban volt kiképezve. És a mennyiben soha és sehol sem létezett egy szebb nép, azért a belátó emberek a görög képzművészeti alkotásokat még ma is a legnagyobb szépség mintaképeinek tekintik, a melyeket a művészetnek egyes tárgyak ábrázolásában szem előtt kell tartani, ha hibá-san nem akar haladni. A renaissance-kori művészek sorra tanulmányozták az ókori klasszikus műmaradványokat. Ámde ennek dacára is a sors különféle-képpen osztotta a művészi teremtőképességeket. Ha

az anyagnak felfogása gyenge vagy hibás, az egész mű bizonyára nem sokat ér, ha ellenben zseniális ihlet-ségből és a természetnek élénk megértéséből ered, akkor a műtermekben az isteni eredet szikrája fog lángolni, a mely a fogékony szemlélőt melegen fogja magával ragadni. Végtelen sok Madonnát, hanem csak egy sistusi Madonnát festettek. Sok utolsó-vacsorát készítettek, de ugyan melyik közeledhetnék távolról is Leonardo da Vinciéhez? A Madonnáknak fenséges rafaeli eszményítése dacára is igaz marad az, a mit Cherbuliez mond Rafael Madonnáiról, hogy ezek nem születtek a mennynek kertjében Szerinte olyanok ők, mint a Róma-környékbéli legegészségesebb vidékről való parasztasszonyok; alakjuk telt, erős, kissé zömök, egészséges, ép kinézésű. Páratlan dajkák. Az ember érzi, hogy tejkben sok a casein, sok a zsiradék, hogy olyan tej az, melytől kigömbölyödik a csecsemő arca. Azt is érzi az ember, hogy minden földi munkára alkalmasak, hogy nem tartják megalázkodásnak, ha asztalt terítenek, vagy ha pólját mosnak; a nagy lelkek, a mit csak tesznek, mindenbe vegyítenek valamit a maguk nagyságából, mert bennük minden természetesen isteni vagy istenien természetes.

Azonban a természet ezen utánzásának útja nem egyhamar éri el az egyenes irányt, hanem majd hűvösebb magaslatoakra, majd kevésbé látható, kevésbé szembe-tűnő helyekre vezet bennünket. Éppen a korai mű-emlékek, az egyes formák a lehetetlenségekben, a természetellenességekben, az egyes formáknak szigorú stilizálásában az építészeti törvények szerint a természeti igazság hiányát tüntetik fel bizonyos szándékok javára, a melyek teljességgel a fantázia képzetéből, a szellem-ből erednek. Egyre jobban tisztul a műgyakorlat, a

természetnek egyre lelkiismeretesebb megfigyelésével, mindig szabadabb megértésével, még pedig a szellem és a természet egységes kibékítésével, a mint ez a klasszicitás idejében is az eset, és végül a művészet lesüllyed a természeti valóságig a természetnek pusztá utánzása által, a mint ezt a jelenségek a sülyedés minden idejéből tanúsítják. A művészetnek a természethez való viszonya örökkévaló ugyan, hanem mégis olyan, a mely a történeti fejlemények folyásának megfelelőleg fel- és leszállva mozog. Ha az ember ezen viszonyokat helyesen akarja felfogni, akkor meg kell kísérelnie, az emelkedő és alászálló mozgalomban a magasabb pontot felkeresnie és megtartania, a mennyiben azon a művészet tökéletesebben tűnik ki és azért ezen ponton ama viszonyt bizonyos mértékig mintaszerűnek kell tekinteni. Így pl. Andrea Solario direkt összeköttetésben állott Giovanni Bellinivel és a velencei művészetrel, a melynek az a nagy feladat jutott, hogy befejezze azt, a mit a florenci-umbrisi festészet a természetábrázolás terén megoldatlanul hagyott. Velenczében messze a quattrocento második feléig, Crivelli és Vivarini jégábrázoló művésze uralkodott, a mely a szomszéd iskolából: Páduból Manteguának csak metalikus keménységét és nem az ő elbájoló széppérezkét sajátította el.

Ez egy olyan művészet volt, mely a hivatalos politikai Velence számára illett, azon szoros arisztokrácia számára, a mely a köztársaság felett byzantini merevséggel uralkodott. A reakció ezen archaizáló, merev irány ellen a szicíliai Antonello da Messina útján támadt, a ki Flandriában tanulmányozta a festészetet és Eyck technikáját Itáliába hozta.

(Folyt. köv.)

Szepesség felé indul a vonat:

ind.	hétfő, pént.	634	1044	—	—	—
Eperjes megálló	naponta	638	1048	238	—	—
EPERJES érk.	—	638	1048	238	350	710
EPERJES ind.	507	655	1100	246	312	427
Abos érk.	544	723	1128	312	427	748
Abos ind.	554	834	1210	327	436	904

csak szerda s szombat, Iglóig

Szepesség felől érkezik a vonat:

Abos érk.	622	1112	326	756	1059
Abos ind.	626	1132	451	900	1107
Eperjes érk.	654	1210	518	937	1144
Eperjes megálló érk.	710	—	533	958	—

csak vas. s csüt.

Felülsz szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTTÉR.

A Színye-Lipóczy
Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerei használtatik
vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen. húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangú gyógyvizet — diaetikus ital.
Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palackok	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "
Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:	
1/2 literes palackok	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1/1 " "	8 " "

500—1904. vh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezzel közhírré teszi, hogy a bécsi ker. cs. kir. járásbírósnak 1902. évi C. XI. 316/4. sz. végzése folytán dr. Propper Adolf ügyvéd által képviselt C. Drächler felperes részére **Deckert Kilián** alperes ellen 534 kor. 20 fillér tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 2745 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1903. V. I. 223. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában s boltja előtt Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1904. évi május hó 26-ik napjának d. e. 9 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt bútorkat, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előverzendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1904. május 1. **Spányi Kálmán,**
kir. bírósági végrehajtó.

K C POPOFF
a legjobb **TEA** a világon.
Raktár Bein Simonnál Eperjesen.

276—1904. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezzel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1904. évi 1990. sz. végzése következtében dr. Engländer Emil tömeggondnok által képviselt vb. **Kannengieser M.** csődtömege javára 1900. évi december 10-ikén leltározott a 29/901. sz. leltárban 519—637, 609—614., 616—628., 632—633., 635—640., 643., 648—649., 664—665., 672—674., 677., 682—683., 685—698., 700—701., 703—705., 707—708., 710—712., 714—718., 720., 724—726., 729—731., 733., 735—744., 746., 748., 750—751., 753—758., 760—762., 772—775., 778., 781—782., 786., 789—790., 793—795., 798—801., 803—806., 808., 812., 815., 817—823., 828—831., 833., 835—836., 841—842., 844—846., 848—856. tételei alatt összeírt könyvkövetelések nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverés az eperjesi kir. járásbírósnak 1904. évi V. I. 102. számú végzése folytán Eperjesen a városháza kapujában leendő eszközésére **1904. év május hó 16-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett követelések az 1891. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Eperjes, 1904. május 5-ikén. **Spányi Kálmán,**
kir. bírósági végrehajtó.

501—1903. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezzel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. járásbírósnak 1902. évi Sp. I. 707/3. sz. végzése folytán dr. Propper Adolf ügyvéd által képviselt Ritter Móríc felperes részére **Deckert Kilián** alperes ellen 150 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 2745 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1903. V. I. 292/3. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában s boltja előtt Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1904. május 28-ik napjának d. e. 9 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt bútorkat, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az előverzendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1904. április 29. **Spányi Kálmán,**
kir. bírósági végrehajtó.

BRÁZAY-FÉLE SÓSBORSZESZ

Ha étkezés után Brázay-féle sósborszeszszel — vízzel keverve — öblögeti a száját, úgy fogai, a száj és íny tiszták maradnak s megvédetnek a romlástól.

MAGYAR-ISLAI FÜRDŐ MEGNYITÁSA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Magyar-Iszlai fürdőt** a kor igényeinek megfelelően átalakítottam s azt **1904. május hó 8-ikán fogom megnyitni.**

Dr. Boleman István fürdőtana szerint Magyar-Isla 289 méter tengerszin feletti magasságban fekszik, 12° C. hőfokkal.

A fürdő Sárosvármegyében, **Eperjestől félóránnyira**, Alsósebes községtől 10 percnnyire fekszik, ligete közepén **öt forrás** fakad; kis fürdőtelepet alapítottak itt a mult század első harmadában s elnevezték **Magyar Ischl**-nek. Négy forrását az 1838 ik évben elemezték Wagner Dániel és Pantocsek. A Ferencz- és Lélesz-forrás **kénhidrogént** tartalmazó **keserűvíz**, az Amália- és Ferdinánd-forrás **sósvíz**.

E vizgályatok szerint az iszlai források igen becses ásványvizek s azon kevés források közé tartoznak, melyekről a külföldi irodalom mint nevezetes magyar ásványvízről emlékszik meg, és ha csak tíz magyar fürdőt nevez meg, ezek között van bizonyosan Magyar-Isla (Alsósebes)

A kádfürdő- és lakoszobák teljesen újonnan vannak berendezve és léghuzammentesek, mind a négy ásványvíz-forrás ki lett tisztítva és újonnan felszerelve.

Kitűnő konyha-, jó italok- és legpontosabb kiszolgálatról gondoskodva van. **Társaskocsi**-közlekedés naponta kétszer: reggel 1/2 8 és délután 2 órakor Eperjesről (Gubcsó-czukrászda előtt).

Vasúti állomás: Alsósebes. Midőn fürdőtmet a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlom, maradok kiváló tisztelettel

Hanzély Pál
fürdőtulajdonos és kezelő.

Kizárólag

Az 1902.

Szilárdan álló 3000-nél több

Oberur

Irod.

Bu

Rész K 10

Beható

URANOS-KÉK

ruhamosáshoz a legjobb kékítőszert!

Törvényesen védve. Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéltő. Olesó és felülmulthatlan! Kis üveg 24 fillér, tízseri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 160 kor. — 1/2 üveg 1 kor.

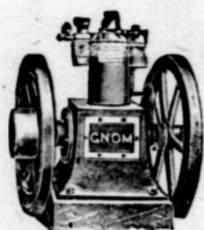
Kapható mindenütt. Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói: HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 85.

Az 1902. évi pozsonyi kiállításon is, kiválóan jó gyártmányért, 2 oklevéllel kitüntetve.

„GNOM“ benzin-motor

és „GNOM“ szivó-gázmotor.

Szállóan álló motor, 3000-nél több üzemben.

Okleveles gépész felesleges. Óra- és lóerőnként ca 3 fillér. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Olcsóbb a gőzgépnél.

„GNOM“ motor-mozgony.

Magyar levelezés.

Oberurseli motorgyár részv.-társ. OBERURSEL a majnai Frankfurt mellett Iroda és raktár az osztr.-magyar monarchia részére: BÉCS, VII., Lindengasse 33.

Budapesti Takarékpénztár

Részvénytöke: K 10.000.000 és Országos Zálogkölcsön-részvénytársaság váltó-üzlete BUDAPEST, VI., Andrassy út 5. saját házában.

Beható és lelkiismeretes információkat ad különösen tőkebefektetésre alkalmas részvényekről költségmentesen.

● Sürgőnycím: TERÉZIA, Budapest. ●

Osztály-sorsjegyek

Lukács Vilmos BUDAPESTI BANKHÁZÁBÓL KIZÁRÓLAG NÁLAM KAPHATÓK

Küzás már 1904. május 17. és 18-án az I-ső osztályú sorsjegyek árai: egy egész 12 kor. egy fel 6 kor. egy negyed 3 kor. egy nyolczad 1.50 kor.

KLEIN FERENCZ ezelőtt Duschnitz B., EPERJES, Fő-utca 81.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött bírós. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi ker. cs. kir. járásbírósnak 1903. évi C. XI. 613/4. sz. végzése folytán dr. Alfred Grünbaum ügyvéd által képviselt Krapfenbauer & Co. felperes részére Deckert Kilián alperes ellen 153 kor. 70 fill. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 3394 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1903. V. I., 202/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában és boltja előtt Eperjesen leendő megtartása határidejéül 1904. évi május hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bútork, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezetendő ingóságok vételárából a végrehajtót követelését megelőző kielégítettéshoz jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1904. évi április hó 28-ikán.

Spányi Kálmán s. k. kir. bírósági végrehajtó.

Bártfafürdőn üzlethelyiségek,

melyek férfi- és női-divat, norinbergi, czipő-, üveg- és árúknak stb. kiválóan alkalmasak, az Erzsébet-gyógyházban olcsón bérelhetők.

Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

1868 óta forgalomban.

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvos tekintélyek által ajánlván, Európa legtöbb államában fenyvesikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütszerek

ellen, nevezetesen tüdő-pukely-szindrómá, elhíj. kütszerek, agy- és ten-orr-rezessék, otvar, tagyadag, szarvas- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a **ka-kátrány-nak 10** -át és minden egyéb, a keskeny-szívesen előforduló kátrányszappanoktól fenyvesen különbözik. **Érdemes megismerkedni a sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan nevét a**

Berger-féle gyógy-kátrány-kúszappan.

A fenyvesebb kátrányszappan az **arcbőr tisztálattalosság** eltarthatására, a gyermeknek valaminek lehetősége ellen feltöl-melhatlan bőrtisztító **mosó és fürdőszappan mindennapi használatra** alkalmas. **1904. május 17. és 18. 6131**

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

30% glicerín-tartalommal és nem illatú. **Arca minden fajának** használatára alkalmas. **Együtt 35 kor.** A glicerín szappan és hasonló üzletekben határozottan **Ber-er-féle kátrányszappant** kérjen és figyeljen, hogy minden cimen rajta legyen az itt látható véd-
jegy és a **G. Hell & Co** cég-jezője.
Küldetve disz-
os-levéllel.
Bécsben 1883-ban
és arany éremmel a párisi világkiállításon 1900-ban.
Oly szappanok részére, kik a kátrányszappant nem tűrhetik, szintelen tisztított kátrányszappant előállítjuk az **anthracol-szappan**ot, melyet mi **Hell-féle anthracol-szappan** fehérek **kátrányszappan**ok elnevezés alatt hozunk forgalomba. Fő azok a következők: **S-10%-os anthracol-szappan, anthracol borax-szappan, anthracol kén-szappan, anthracol-nátrium-szappan, anthracol-glicerín-tisztított-szappan.** Az anthracol-szappanok orvosi kísérletek alapján kútszerek bizonyultak bőrkütszerek és az arc tisztálattalosság ellen. Ára átlagbanként 80 fillér.
Kapható nagy-áruházban és hasonló üzletekben.

G. Hell & Comp, Wien, I., Sterng. 8.

Magyarországi kizárólagos **József Gyógyszertár.**
Budapest, Király-ut. **Thalhammer & Seitz, Érinyi-utca**
Kisvárdán **Magyarország Vasas G. Gyógyszertárban.**

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-tárában, valamint Magyarország összes gyógyszer-tárában.

PALSÁK SÁNDOR
Műhely-áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint műhelyemet **május 1-jével** a **Vásártérre, a 19-ik számú (Zboray-féle) házba** helyeztem át. — Elvállalok mindennemű **épület-, gép- és műlakatos-munkákat**, úgymint: ajtó-, kapu- és ablakvasalásokat. Mindennemű rácszatok elkészítése kertek, sírhelyek bekerítésére, valamint folyosó, erkély-ablak és felvilágító-ablakok számára. Vaskapuk, üvegajtók, felvilágító-ablakok. Gazdasági gépek, kutak, szökőkutak, vízvezetékek s fürdőszobák felszerelését és javítását. Szabadalmazott görredőnyök és napellenzők felszerelését és minden, e szakmába vágó munkákat.

Teljes tisztelettel: **PALSÁK SÁNDOR** épület- és géplakatos.

— Pontos kiszolgálat és legolcsóbb árak. —

Első eperjesi ruha-műtisztító és javító intézet, Fő-utca 51. szám.

Fő-utca 51. **Ruhák műtisztítása.** Fő-utca 51.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. érd. közönség becses tudomására adni, hogy csodamódon vagyok képes bármennyire megviselt, megrontott, pccséter ruhákat, legyen az tinta, zsír- vagy akármily foltokkal, az általam feltalált szerrel vegyileg kitisztítani és legjobban helyrehozni. **Férfi-, női- és gyermekruhákat** — egyszóval mindent tisztítok olcsón és jól. Bátorodom felkérni a n. é. közönséget, hogy ne Pálhoz küldje a ruhákat tisztítás és vasalás végett, hanem **Péterhez, Fő-utca 51. sz.** alá, mert oly olcsón és jól csakis ott lehet vasaltatni, tisztíttatni és javíttatni férfi- és női-ruhákat mindenféle színben. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel:

SIKORSZKY PÉTER
ruha-műtisztító

Eperjes, Fő-utca 51. szám (dr. Ferbstein-féle ház), hátul az udvarban, a „Fekete-sas“-szállodával szemben.

— Kérem az intézetet nem összetéveszteni, mert ruha-műtisztító és javító intézet csak egy van Eperjesen és az a Sikorszky-féle, a legkitünőbb és patent.

AMERIKÁBA leggyorsabban, legkényelmesebben és legolcsóbban lehet utazni

HAMBURGON át.

Példás kiszolgálás Kitünő ellátás.

 B. KARLSBERG
hajózási főügynöksége Hamburg, Ferdinandstrasse 15.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

1455—1904. sz.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság részéről közzététetik, miszerint az eperjes-bártfai helyi érdekű vasút számára az alább megnevezett határban *kisajátított területekről* elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnap tüzetik ki, úgymint: Eperjes városra nézve **1904. május hó 14-ikén délután 3 óra** — Eperjes vasúti állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgáltatások s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyúttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határban a fent nevezett számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak: ezeket **1904. évi július hó 1-jéig** ezen telek-könyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve; a bekebelezett vagy felülkeblezett tételek pedig ezentúl a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Eperjes, 1904. április 14.

Urbán Gyula
kir. írtáblai bíró.**Erzsébet királyné-alap sorsjátéka**

ő cs. és kir. fensége Ferencz Ferdinánd főherczeg úr magas fővédősége alatt.

Főnyeremény**100,000**

korona értékben, továbbá à **10,000, 5000, 3000, 2000, 1600, 1000** kor. stb. stb. nyeremény.
Egészben **7000** nyeremény.

Egy sorsjegy 1 korona. ≡

— Húzás —
visszavonhatlanul 1904. május 28-án,
hatósági felügyelet mellett.

Elárúsító-helyek **Eperjesen**: Bein Simon, Glücksmann Mór, Lindner Mór, Mitske Ede, Sváby Ferencz, Singer S. és Fiai, Stehr Dávid kereskedésekben és a fiókelárúsítónál Budapest V, Nádor-utca 23.

Nyavalyatörés!

Ki **nyavalyatörés, görcs** és más **ideges állapotban** szenved, kérjen erről füzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Hattyú“-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Semmi egyebet, mint a

GLOBINT

használja mindenki **bőrtisztítószerül**, a ki cipőneműjének tetszetős fényt adni és azt elegánssá s tartóssá tenni kívánja!

Raktárak **Eperjesen**: Atlasz H., Dahlström Károly, Oszwald Dániel utóda Vomberg István, Neumann B., Böhm B., Elsassz és Schlenger, Klein Ferencz, Grossmann Armin.

Egyedüli gyár: Fritz Schulz jun. Akt.-Ges. Eger i. B. u. Leipzig.

A m
91,220—
szervezet
álló épül
alkalmá
16-ik n
ség hivat
ajánlati

A ve
után az a
kereket át
netán fel
nek, úgy
kívül se

Kellő
az iskola

A ve
végrehajt
5%-nyi
délelőtti

A szó
tétélek a
Eperj

jót

melyne
Ezen s

Fő

1 főny

1

1

2 nyer

5

10

Húzás

Sorsjeg

palota,

D

≡ S

SZ**Z****K****Gallo**

675. szám.

Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A m. kir. vallás- és közokt.-ügyi minisztérium 1903. ápr. hó 25-ikén 91,220-1902. sz. a. kelt rendelete értelmében *Plavnicza* községben szervezett állami elemi iskola három tanteremből és egy tanítói lakásból álló épületének a szükséges mellékhelyiségekkel együtt való újbólépítése alkalmával teljesítendő munkák biztosítása céljából **1904. évi május 16-ik napjának délelőtti 10 órájára a sárosvármegyei kir. tanfelügyelőség hivatalos helyiségében Eperjesen Fő-utca 92. sz. a. tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás** hirdettetik.

A versenyárgyalás alapját képező iskolaépület tervei és előmértéke után az ajánlatban az ajánlkozó vállalkozó által a megajánlott összeg egy kerek átalányösszegben irandó ki, mely összegben felül az építés közben netán felmerülő több munkák semmi szín alatt tekintetbe nem vétetnek, úgy, hogy a vállalkozó az általa megajánlott kerek építési költségen kívül semmi néven nevezendő más költségekre igényt nem tarthat.

Kellő biztosíték mellett az érdekelt község maga is vállalkozhatik az iskolaépület felépítésére.

A versenyezni óhajtok fölhívatnak, hogy a fentebbi iskolai építés végrehajtásának elvállalására vonatkozó ajánlataik után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a sárosvármegyei kir. tanfelügyelőséghez adják be.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltetelek a nevezett hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Eperjes, 1904. évi május hó 2-ikán

Matavovszky Béla,
kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő.

XXIV. magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélú fog fordítani. Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,

továbbá

1 főnyeremény	50,000 kor.	20 nyeremény	500 kor.
1	20,000 .	50	100 .
1	10,000 .	100	50 .
2 nyeremény	5,000 .	1000	20 .
5	2,000 .	6500	10 .
10	1,000 .		

Húzás visszavonhatatlanul 1904. június 30-ikán.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vám-palota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon és a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Magy. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi — és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószert puha-padló számára.

- Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
- Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.
- Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 20 kr.
- Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

? Miért ?

nevezik

Gaedicke

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.

Mert ott a 602,000 kor. jutalmat

Mert ott 3-szor a 400,000 „ főnyereményt

Mert ott 3-szor a 100,000 „ „

Mert ott 1-szer a 70,000 „ „

Mert ott 4-szer a 60,000 „ „

Mert ott 3-szor a 30,000 „ „

Mert ott 5-ször a 25,000 „ „

Mert ott 10-szer a 20,000 „ „

nyerték — és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-ik Magyar kir. szab. osztályosorsjáték május 17. és 18-ikán megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{12}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{150}$ sorsjegyeket koronáért rendelni

Gaedicke A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje
BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal — az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából — kívánatra szívesen szolgálunk.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. úrnak
BUDAPEST.

Szíveskedjék címemre I. osztályú eredeti Magy. kir. szab. osztályosorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: _____ korona utánvételezendő postautalványon küldöm.

Pontos cím

Név _____

Állás _____

Lakhely _____

Utolsó posta _____

A nem kívánt módokat törölni!

A MEGGYŐZŐDÉS HASZNOT HOZ!

Győződjön meg egy próbarendelés által áraink feltűnést keltő olcsóságáról és árúink felül nem mult szolid minőségéről!

Föltétlenül leggazdagabb választék

legutóbbi ujdonságú pamut-, mosó- és selyemkelmékben, női- és úri-konfekcezióban, kalapokban és minden más öltözeti cikkekben; szőnyeg-, takarók- és függönyökben, vászonárúkbán stb., stb. Minden a legegyszerűbb kivittől a legfinomabb minőségig, elismerve szolid és izlésteljes.

Császári és királyi udvari szállítók

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse csak 111.

 Egyetlen áruház a birodalomban, a ki versenyen kívüli árai dacára minden 15 koronán felüli rendelést bérmentve szállít.

 Látványos mintagyűjtemények feltétlenül szolid gyapjú-, mosó- és selyemszövetekből kivánatra ingyen és bérmentve.

Bámulatos illusztrált divat-árjegyzékek.

Amerika.

Abfahrt von Havre jeden Samstag. Fahrkarten durch die

Französische Linie.

Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung, inclusive Wein und Liqueur. Nähere Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

Wien, IV., Weyringerg. 8.

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom ízű

KAISER-féle MELLICZUKORKÁT,

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!

Egy csomag 20 és 40 fillér. — Kapható:
WIELAND ÉS SCHROEPFER
czukrászdájában EPERJESÉN.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziásvár, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatási készítmény, csúszól és megküszövel.

Intés. Sülynyabb utánzatok miatt bevásárlásakor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cségyjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

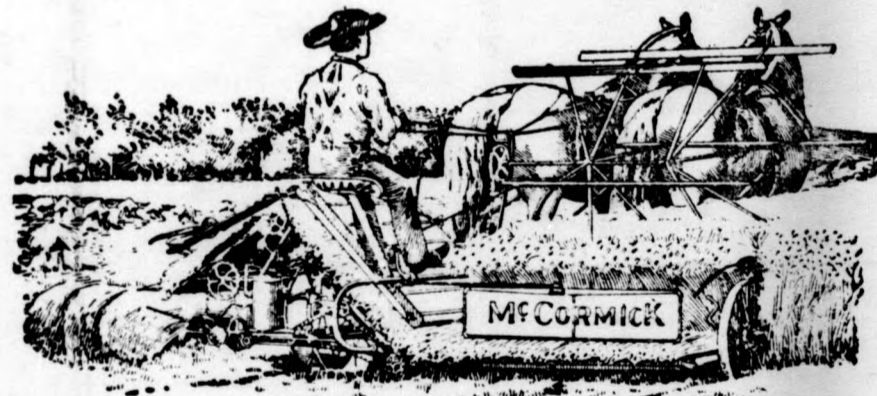
Mc.Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógépgyár).

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felirágosításokkal készíttél szolgálunk.

Gyártmányok: Kévekötoget, „Daisy” marokrakó aratógép, fúkaszaló-gép, szénagyűjtő-gereblye és „Manila” kévekötofonal gyártmányai. Évi gyártmány 362,000 gép.

Képvisele a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete által.

Fényképészeti eszközök

a szükségelt összes vegyi és optikai kellékek
eredeti gyári áron, előnyös részletfizetésre is

CATTARINO SÁNDORNÁL

Eperjesen.

Amatőröknek ingyen oktatás!

